

НОРМОПРОЕКТУВАННЯ ТА ЮРИДИЧНА ТЕХНІКА

Бакалаври денна

Вибірковий блок «Нормопроекування та юридична техніка» освітньої програми «Право» для здобувачів освітнього рівня «Бакалавр» за спеціальністю 081 «Право» денної форми навчання складається з навчальних дисциплін:

- 1) Практика сучасного нормопроекування в Україні
- 2) Економічний аналіз права
- 3) Теорія і практика юридичної техніки правотворчості
- 4) Правнича інтерпретація: теорія і практика

Відповідно до опису освітньої програми «Право» викладання зазначених навчальних дисциплін забезпечує досягнення здобувачами освіти програмних результатів навчання 2, 4, 5, 8, 10, 15, 19, 23, що визначені Стандартом вищої освіти за спеціальністю 081 Право для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України № 644 від 20.07.2022 р. Викладання зазначених навчальних дисциплін зорієнтовано на формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та розвиток практичних фахових навичок в сферах правничої інтерпретації, юридичної техніки, законодавчої діяльності та нормопроекування в Україні.

Результатами поглибленого вивчення здобувачами освіти вибіркового блоку навчальних дисциплін мають стати:

- комплексні доктринальні знання про засади правотворчості та нормопроекування, використання юридичної техніки для створення різного роду правових актів та інших джерел права; поняття і категорії, які стосуються розробки і систематизації проектів нормативно-правових актів; взаємозв'язок юридичної техніки правотворчості та юридичної практики; сучасний стан та основні тенденції розвитку правотворчості та юридичної техніки в Україні та в інших державах;
- навички аналізу і узагальнення правотворчої практики, правильного застосування правил і засобів юридичної техніки правотворчості, користування першоджерелами і спеціальною літературою, орієнтування у системі права і законодавства України;
- вміння застосовувати досягнення різних наук в сферах правотворчості та юридичної техніки, використовувати світовий досвід у сферах правотворчості та юридичної техніки, поєднувати досягнення юридичної науки з юридичною практикою, що складається у цих сферах, брати участь в правотворчій діяльності органів державної влади та у науково-дослідній роботі;
- володіння навичками підготовки проекту закону, іншого нормативного акту та ін. з урахуванням особливостей практичної ситуації та за допомогою правових методів вирішувати питання, що виникають у сфері правотворчої діяльності;
- вміння проводити правовий моніторинг, надавати оцінку чинним положенням законодавства України в частині їх відповідності вимогам юридичної техніки, виявляти колізії та прогалини у законодавстві, пропонувати можливі шляхи їх подолання;
- уявлення про правові, процесуальні та функціональні засади підготовки, розгляду та прийняття актів правотворчості в Україні;
- набуті практичні навички проведення правової експертизи актів правотворчості, процесу розгляду та прийняття актів правотворчості, їх промульгації;
- навички фахового застосування правил, прийомів, способів та засобів юридичної техніки для здійснення підготовки положень правотворчих актів, їх структуризації, закріплення реквізитів правотворчих актів;
- знання генези міжнародного права з прав людини, правових засад та основних векторів впливу положень Європейської Конвенції з прав людини та практики Європейського Суду з прав людини на гармонізацію законодавства України;
- знання про поняття і сутність текстуального, цільового та динамічного юридичного тлумачення, загальні принципи інтерпретаційної діяльності в праві, когнітивних аспектів тлумачення юридичних текстів;

□ отримані теоретичні знання, практичні уміння і навички щодо застосування методів філософської герменевтики, аналітичної філософії для тлумачення юридичних текстів і легітимації результатів інтерпретаційної діяльності у правовій сфері, формування загальнокультурних і професійних якостей;

□ оволодіння фундаментальними знаннями про економічний підхід до розуміння права, про його застосування до аналізу діючих правових норм (позитивний підхід) на предмет виявлення правотворчих недоліків, а також до вироблення суспільно оптимальних правових норм подолання зазначених недоліків (нормативний підхід).

Досягнення здобувачами освіти цих та інших результатів навчання забезпечує дотримання ними у майбутній фаховій діяльності стандартів правничої професії, міжнародних стандартів прав людини та принципу верховенства права при здійсненні формалізації права, підвищенні рівня дієвості та ефективності права.

Отримані знання та навички формують у здобувачів освіти компетентності, що відповідають сучасним потребам ринку праці, суспільства і держави, а саме:

□ здатність використовувати знання з метою ефективного прийняття нових викликів, вирішення проблемних питань у сфері правотворчості, законотворчості та нормопроекування;

□ здатність надавати кваліфіковані юридичні висновки й консультації за результатами моніторингу положень законодавства;

□ навички самостійної підготовки проектів правотворчих актів, здійснення професійного тлумачення змісту норм права;

□ здатність взаємодіяти з представниками інших професій та брати відповідальність за результати своєї професійної діяльності;

□ спроможність аналітично мислити, приймати обґрунтовані рішення та пропонувати шляхи вирішення юридичних проблем в сферах правотворчості, тлумачення права та правозастосування.

Забезпечення досягнення програмних результатів навчання, визначених за навчальними дисциплінами вибіркового блоку відбувається завдяки:

□ викладанню навчальних дисциплін вибіркового блоку «Нормопроекування та юридична техніка» кваліфікованими фахівцями, в тому числі у формі авторських курсів;

□ залучення здобувачів освіти до науково-дослідної діяльності в сферах правотворчості, нормопроекування та проблемних питань юридичної техніки;

□ проведення майстер-класів із запрошенням фахівців-практиків в сфері нормопроекування та правотворчості;

□ використання в освітньому процесі активних та інтерактивних форм проведення занять;

□ проведення в навчальних групах проблемно-орієнтованих дискусій, предметом яких є обговорення недоліків правового регулювання, концепції розвитку правового забезпечення відповідних сфер суспільних відносин, проектів законодавчих та підзаконних актів;

□ індивідуальному консультуванню здобувачів вищої освіти та високого рівня організації їх самостійної роботи;

□ отриманню практичного досвіду правотворчості та нормопроекування в органах державної влади та місцевого самоврядування під час проходження навчальної практики.

В результаті опанування дисциплін вибіркового блоку студенти отримують знання про:

- сутності, економічного підходу до розуміння права;

- понять, категорій та теорій економічного аналізу права;

- корисності права;

- юридичної техніки правотворчості;

- правового аналізу процесів розвитку юридичної техніки правотворчості та їх вдосконалення;

- застосування правил юридичної техніки;

- особливостей правничої інтерпретації та її значення;

- сутності текстуального, цільового та динамічного юридичного тлумачення;
- особливостей сучасного нормопроектування;
- техніки та технології підготовки проектів нормативних актів.

Економічний аналіз права

При вивченні дисципліни розкривається сутність економічного підходу до розуміння права, розглядаються основні поняття та категорії економічного аналізу права та їх застосування під час вирішення конкретних практичних проблем. Надається розуміння корисності права, ознайомлення з основними концепціями та найважливішими напрямками економічного аналізу права, дає можливість студентам у подальшому самостійно продовжити вивчення, заглибившись у той чи інший конкретний напрямок.

Теорія і практика юридичної техніки правотворчості

Метою вивчення цієї дисципліни є набуття студентами системи теоретичних і практичних знань про юридичну техніку правотворчості як вид юридичної техніки. Форми викладання та методи навчання цієї дисципліни спрямовані на проведення правового аналізу процесів розвитку юридичної техніки правотворчості в контексті вивчення юридичної техніки, поняття і принципів застосування юридичної техніки правотворчості; основних правил і засобів створення і систематизації правових актів та інших форм права (юридичних конструкцій, юридичної мови, структури законів, внесення змін до законів тощо), техніко-юридичних аспектів якості правових актів та помилок при їхньому створенні, здобуття студентами практичних навиків розв'язання реальних життєвих ситуацій. Курс передбачає вивчення студентами джерел права України та інших держав, міжнародних актів, практики ЄСПЛ в сфері юридичної техніки правотворчості.

Правнича інтерпретація: теорія і практика

Форми викладання та методи навчання дисципліни спрямовані на проведення теоретичного аналізу сутності процесу правової інтерпретації, його способів та принципів з відображенням як сучасного стану такого правового інституту, так і перспектив його розвитку та вдосконалення. В межах навчальної дисципліни вивчаються основні терміни, які визначають структурні елементи правового тексту, процедури, методики здійснення правоінтерпретаційної діяльності. Набуватимуться знання про доктринальні підходи і специфіку тлумачення законів, договорів, Конституції, Конвенції з прав людини.

Практика сучасного нормопроектування в Україні

В результаті вивчення дисципліни у студентів формуються уявлення про правові, процесуальні та функціональні засади підготовки, розгляду та прийняття актів правотворчості в Україні; набуваються практичні навички підготовки проектів актів правотворчості, розглядаються питання форми актів правотворчості, їх структури, змісту та реквізитів. Отримуються навички проведення правової експертизи актів правотворчості, розкриваються особливості процесу розгляду та прийняття актів правотворчості, їх промульгації. Поряд із глибоким теоретико-прикладним вивченням проблем сучасного нормопроектування в Україні, студенти мають змогу на практиці навчитись виявляти прогалини та колізії у правовому регулюванні, а також спробувати провести розробку тих або інших проектів актів правотворчості та супровідної до них документації